

VORM

UITGAVE VAN DE VAKBOND LEERKRACHTEN ARUBA

JAARGANG 2 NUMMER 9 NOVEMBER 1971

REDACTIE	
hoofdredacteur	J. F. J. VAN STEEN
leden	J. BOSMAN - MAVO - Brazil 22 A, Tel. 7117
	H. HELSEN - VWO/HAVO - Tanki Leendert 107A, Tel. 3448
	MEVR. T. VAN STEEN-JANSEN - N.O. - Rooi Santo 25
	C. BRUCE - B.O. - Isaac Wagenmakerstraat 97, Tel. 5941
	O. UYEN - B.O. - Savaneta 518, Tel. 7363
	MEJ. E. PENGEL - B.B.O. - Fahrenheitstraat 1
	MEVR. C. ARENDS-ERASMUS - V.O. - Panamastr. 2, Tel. 1607
redactieadres	Rooi Santo 25
hoofdbestuur V.L.A.	
voorzitter	P. E. CROES - Emmastraat 40, Tel. 1790
secretaris	Drs. A. F. VOGELZANG - Bilderdijkstraat 5, Tel. 1436
penningmeester	B. COFFIE - Costa Ricastraat 6, Tel. 1890
leden	J. J. N. KUIPER - V.W.O.-HAVO - Piedra Plat 24, Tel. 8534
	A. v. d. MHEEN - MAVO - Nassaustraat 198, Tel. 2071
	T. VAN STEEN-JANSEN - N.O. - Rooi Santo 25 (contact met redactie)
	C. STAMPER - N.O. - Brazil 27 (Fesina)
	N. SCHWENGLE - B.O. - Savaneta 256, tel. 7263
	H. OPLAAT - B.O. - Hooiberg 51 D
	MEVR. C. NORDER - B.B.O. - Spaans Lagoenweg 15, tel. 7191
	J. M. REMMÉ - V.O. - Tanki Flip 48 A, Tel. 2179
bestuursadres	P.O.B. 582, Oranjestad
vergaderplaats	ANAAB-kantoor - Zoutmanstraat, Tel. 3511

INHOUD

Van de Redactie

Zoals u in de redactielijst ziet ontbreekt daar nu de heer Mulder. Juist toen het oktobernummer bij de drukker was, ontvingen wij van hem een brief, waarin hij bedankte als redactielid. Wij verliezen in hem een toegewijd en ijverig redactielid, die de dingen bij naam wilde noemen en er geen doekjes om wond als hij het met een of ander niet eens was. Wij laten hem dan ook slechts node gaan, en vanaf deze plaats wil ik graag de gelegenheid aangrijpen om hem hartelijk te danken voor alles wat hij voor ons blad heeft gedaan.

Daar het bestuur van de MAVO-sektie er nog niet in geslaagd is een definitieve opvolger voor de heer Mulder aan te wijzen, zal de MAVO zolang worden vertegenwoordigd door de heer J. Bosman, die wij bij deze van harte welkom heten in onze gelederen.

Intussen zijn wij al weer bijna aan het einde van de tweede jaargang van ons blad, en de eerste officiële jaargang van Vorm.

De redactie heeft besloten het laatste nummer (december) nu eens het zakelijke gedeelte zo kort mogelijk te houden en van dat nummer een speciaal Kerstnummer te maken. Het moet iets goeds worden, maar.... dan vragen wij uw aller medewerking. Hebt u ideeën op dat gebied geeft u ze even door aan een van de redactieleden. Zij wonen verspreid over heel Aruba vanaf Rooi Santo tot Isaac Wagenmakerstraat, dus wellicht zit er een bij u in de buurt. Hebt u een idee over een kerstverhaal, een gedicht, iets op handenarbeidgebied of misschien een heerlijk recept voor een kerstmenu, kom er mee voor de dag. Wij, en met ons ongetwijfeld vele collega's zijn u er dankbaar voor.

In dit nummer vindt u naast de vaste rubrieken als redactie-, bestuurs- en sektiemededelingen, een commentaar van de heer van Bodegom over de overurenregeling en wat daarmede annex is, een „sprookje" verteld door de heer Meenhorst, en eveneens van de heer Meenhorst de aankondiging van een aktie i.v.m. Sinterklaas, welke aktie uw redacteur zeer in uw aandacht wil aanbevelen, de Culturele Kroniek, deze keer met een artikel van de heer H. Booi, over de tentoonstelling van volkskunst en tenslotte van de hand van de N.O.-, VLA-, Fesina-, Coruba- en Cotanman de heer Stamper een ingezonden stuk speciaal voor de Antilliaanse collega's.

Kopy voor het decembernummer vóór 27 november gaarne bij de redactie.

Van het Hoofdbestuur

— Het hoofdbestuur wil gaarne uw aandacht richten op het B.B.O.-nieuws, omdat zij het initiatief van Zr. Colombana graag door anderen ziet nagevolgd.

— De heer G. Sertons, pedagogiekleraar en onderdirecteur van de A.P.A., heeft zich bereid verklaart een didaktiek-commissie te gaan leiden. Wie in die richting belangstelling heeft wordt verzocht contact met hem op te nemen.

— T.a.v. de vijfdaagse schoolweek wil het hoofdbestuur mededelen dat, wanneer de Wet op het Basisonderwijs wordt aangenomen, er slechts 2 mogelijkheden zijn: of een zesdaagse met ochtendschooltijden, of een vijfdaagse met 2 middagschooltijden.

— Zoals u uitgebreid in de pers heeft kunnen lezen is in aanwezigheid van de VLA-voorzitter de heer P. E. Croes en de Fesina-vertegenwoordiger de heer C. Stamper op Bonaire inmiddels de COTAN opgericht. Bij de totstandkoming ervan hebben onze VLA-afgevaardigden een zeer belangrijke en door de aanwezigen zeer gewaardeerde inbreng gehad.

— De nieuwe regeling van diensturen bij B.B.O. en B.O. was voor de hoofden van B.B.O.-scholen aanleiding om samen met hun sektiebestuur een protest te laten horen via het hoofdbestuur. Op woensdag 3 november werden zij in dit verband gehoord door de heren inspecteurs Tromp, Peterson en Rozenstand.

— Op 9 november werd het VLA-bestuur uitgenodigd in de mariniers-kazerne te Savaneta aanwezig te zijn bij een bespreking met de heer C. Koorn, die als voorzitter van de Militaire Belangen Vereniging een bezoek bracht aan Aruba.

— Een groep leden heeft onder de naam „Lamida's" problemen bij het hoofdbestuur ter tafel gebracht. Het hoofdbestuur zou gaarne deze problemen de nodige aandacht geven als zij bekend is met de namen van de briefschrijvers. Willen zij zich bekend maken bij het hoofdbestuur.

— Het hoofdbestuur heeft op de onlangs gehouden bespreking met de Inspecteur de heer Tromp van hem vernomen, dat het Departement van Onderwijs bij voldoende deelname voornemens is een leergang L.O. Gymnastiek in het leven te roepen o.l.v. de heer R. van Putten.
Hierbij werd medegedeeld, dat alleen zij, die al een onderwijsbevoegdheid hebben, tot deze leergang zullen worden toegelaten. Het hoofdbestuur is zeer verbaasd over deze restrictie, daar zij van mening is, dat zoveel mogelijk mensen die in deze richting capaciteiten hebben, de gelegenheid geboden behoort te worden deze leergang te volgen. Bovendien ziet zij in een tijd, waarin aandacht geschonken wordt aan het probleem van vrijetijdsbesteding in buurtcentra en sporthal, de belangrijkheid in van het scheppen van zo veel mogelijk gelegenheid om in die richting mensen op te leiden.

— De R.P.C. heeft een flink stuk werk verzet bij de voorbereidingen i.v.m. komende salarisonderhandelingen. Zoals u weet is, na bespreking met verschillende sekties op 20 oktober j.l., de zaak met de Commissie van Wet en Recht van Curaçao besproken (op 16 en 23 oktober j.l.) en is inmiddels het geheel van schalen, principes en argumenteringen gebundeld. Deze stencils zijn inmiddels via de contactpersonen naar de leden gegaan om hen in de gelegenheid te stellen nogmaals hun opmerkingen te plaatsen. Op vrijdag 12 november volgde de bespreking van wat is binnengekomen, waarna het geheel naar de gemachtigden van het Bestuurscollege is gezonden. Ongeveer twee weken daarna zal een vergadering ter bespreking van deze zaak door de VLA worden aangevraagd.

— Het heeft gegonsd van aktiviteiten in alle geledingen toen de machtigingsformulieren de leden bereikten. Hier en daar zijn records van spontane medewerking gesignaleerd. Bravo. Zo steunt u daadwerkelijk uw vakbond. Het hoofdbestuur heeft uw vaak onmiddellijk getoonde bereidheid om te machtigen immers niet willen zien als een gemakkelijke betalingswijze, maar als een fiat voor wat zij voor u doet. Onze oprechte dank voor uw medewerking.

Van de Sekties

Sektie MAVO

Rectificatie

Het artikel over het MAVO 3-examen in Vorm 8 (oktober) is niet van de hand van Inspecteur Rens, zoals abusievelijk vermeld, maar van de hand van Frère Arnold. Onze excuses aan de beide heren.

Verslag discussie-avond leerkrachten zesde klas/brugklas, gehouden in de vergaderzaal van het Departement van Onderwijs op 26 oktober 1971

Het zaaltje bleek bijna te klein voor de vele belangstellenden. Het „forum" bestond uit de heren Bruce en Tjin Kam Jet (basisonderwijs) en mejuffrouw Frank en de heer Bouwmeester (mavo); verder de

heer Vellinga (coördinator V.O.); discussieleidster mejuffrouw Schaap, notulist de heer Bosman.

In het welkomstwoord verzocht de voorzitster elkaar géén verwijten naar het hoofd te slingeren en de discussie „fijn" te houden. Opvallend was de welwillende stemming in de zaal en de positieve benadering van de (vele) problemen.

Als eerste punt werden door het forum de problemen van de onderwijzer in de zesde klas besproken. Tijn vond het een probleem, dat het meestal het hoofd van de school is, die de zesde klas heeft. Hij wordt vaak uit zijn les gehaald. Het toelatingsexamen is het doel waarnaar gestreefd wordt; de resultaten zijn dikwijls teleurstellend. Het toelatingsexamen zelf is niet aangepast. Hij vond het een bezwaar, dat in de zesde klas verschillende mensen lesgeven (hetgeen later door mavo-mensen juist een voordeel werd genoemd).

Bruce vroeg zich af, wàt de mavo eigenlijk van hem verwacht. Moet hij — door tijdnood gedwongen — van expressievakken „afknabbelen" om meer aan rekenen en taal te kunnen doen? Bijstomen gedurende de middaguren? Veel hangt af van de sociale omstandigheden waaronder de kinderen leven.

Volgens Vellinga hebben we te maken met vele soorten leerlingen. Tussen de scholen onderling zijn grote niveau-verschillen, meestal afhangend van de plaats waar de school staat. Bij (een soort) centraal proefwerk, gehouden op Curaçao, bleken er tussen de scholen verschillen te bestaan van 30 tot 85%! De onderwijzer in de zesde klas dient te weten op welk niveau zijn leerlingen staan. De „top" van zijn klas kan op de mavo nog wel eens te licht bevonden worden.

Volgens Bouwmeester glijden we met de brugklas terug naar de oude mulo zevende klas. Het doel van de brugklas — vergelijken — lukt niet. Alle brugklassen zouden geconcentreerd moeten worden, dus géén vóórselectie. Léren studeren is o zo belangrijk; drie studielessen per week in de brugklas zijn eigenlijk te weinig. Verantwoordelijkheid aankweken, óók al op de basisschool. Het voertaalprobleem in de brugklas (én later) is onvoorstelbaar groot. De leerlingen moeten leren zich vrij te uiten in de voertaal (welke die dan ook is). Ze moeten „spelen" met de taal.

Mejuffrouw Frank zag ook als grootste probleem voor het kind het begrijpen van en het zich kunnen uitdrukken in het Nederlands. Als het kind de leraar niet verstáát, als het niet begrijpt wat er in het boekje staat, blijven we nergens.

Nadat de discussieleidster een korte samenvatting had gegeven van de meningen der forumleden, wilde zij toch graag alvast de zaal in de discussie betrekken.

Men kwam snel „los". Ik zal trachten uit de vele opmerkingen een samenvatting te „destilleren".

Gevraagd werd, waarom het toelatingsexamen eigenlijk ook niet móndeling gehouden wordt. De (mondelinge) taalbeheersing zou dan veel beter getest kunnen worden. De mavo-eindexamens vinden toch ook gedeeltelijk mondeling plaats. Dit zou echter enorm veel tijd kosten en bovendien zou een dergelijk onderzoek moeten plaatsvinden door de eigen, vertrouwde, leerkracht. Overigens, een proefneming is te overwegen.

In de zesde klas worden slechts vijf klokuren Nederlands per week gegeven (maar spreekt men de rest van de week uitsluitend Papiaments?). Vrij algemeen vindt men, dat de methode „Zonnig Nederlands" tevéél geeft. De kinderen vinden het ook erg zwaar. Aan spreekbeurten, het beoefenen van dialogen, komt men bijna niet toe. Verder vindt men de methode te weinig systematisch: het inoefenen van de werkwoordsvormen bijvoorbeeld komt slechts occasioneel aan de orde. De methode zou herschreven moeten worden.

De klassen zijn ook nog steeds te groot. De suggestie werd gedaan om vooral de scholen met kinderen uit de sociaal zwakkere milieus een kleiner klassegemiddelde te geven (in de praktijk is het wel eens andersom!).

Ziet men het Nederlands wel als vréémde taal? De kinderen moeten leren het Nederlands te gebruíken, hun schuwheid te overwinnen.

Het voortgezet onderwijs moet zich aanpassen bij de basisschool, niet omgekeerd. Het blijkt bij vele mavo-mensen onbekend te zijn, dat op de basisschool niet meer aan ontleden wordt gedaan. Men vindt het dan ook onjuist, dat in de taalopgave voor het toelatingsexamen naar grammaticaal inzicht wordt gevraagd.

Het is natuurlijk juist, dat de mavo zich moet richten naar het peil van de basisschool, maar men moet wel redelijk blijven. Men zou met „Zonnig Nederlands" misschien kunnen volstaan met het doorwerken van een kleiner aantal deeltjes. Toch moet men naar een zeker niveau, hoewel de werkhouding verreweg het belangrijkst is.

Het blijkt, dat de mavo-scholen het toelatingsexamen soepel hanteren. Het advies van de afleverende school telt zeer zwaar. Op het Colegio schijnt men (bijna) uitsluitend op de resultaten van het toelatingsexamen af te gaan.

Een ander probleem komt om de hoek kijken: de laatste jaren hou-

den de technische scholen èn de mavo/havoscholen op dezelfde dagen hun toelatingsexamen. Een leerling die zakt voor de havo, komt automatisch op de mavo, maar een jongen die voor de mavo zakt, komt óók niet op de technische school. De l.t.s.-en hebben opzettelijk hun toelatingsexamen op dezelfde dagen gezet, om het „van twee walletjes eten" te voorkomen (als het op de ene school niet lukt, lukt het wel op de andere). Toch zou de (kleine) groep twijfelgevallen — waarvan de ouders hun kind persé op de mavo willen hebben — een kans moeten krijgen op de l.t.s.

Alle kinderen zouden in de brugklas een kans moeten krijgen. Er zou dus b.v. géén Etao-brugklas moeten zijn. Vooral jongens zijn vaak „laatbloeiers".

Volgens Vellinga heeft men in Nederland op sommige plaatsen gewerkt met brugklassen voor álle kinderen. Hiermede was — zei hij — niet te werken. Hierop kwam uit de zaal meteen de reactie, dat men in de (vaak gróte) zesde klas óók moest werken met potentiële vwo/havo/mavo/etao enz. enz. -leerlingen. Even viel het woord „middenschool"....

Er moet beter onderwijs komen voor de sociaal zwakke gezinnen. Is het thans niet zo, dat de havo voor de beter gesitueerden is en het etao en de huishoudschool voor de arme kinderen?

Algemeen was men van oordeel, dat het peil van het Nederlands ondanks de nieuwe en toch wel betere methodes steeds meer daalt, hetgeen dodelijk is voor de resultaten bij het voortgezet onderwijs.

PAUZE. De penningmeester van de mavo-sectie had (diep) in de buidel getast om iedereen een verfrissing te kunnen aanbieden. Ieder maakte hiervan gretig gebruik. Het was in de zaal door de niet of slecht werkende airconditioning erg benauwd.

Na de pauze werd afgesproken om niet langer door te gaan dan tot half elf.

De problemen van de leerlingen kwamen aan de orde (hadden we daar al niet een hele tijd over gepraat?).

Het leerplan moet er zijn voor de leerling, niet voor de school (Jutten).

Moet men op de lagere school huiswerk meegeven? De meesten waren vóór. Het probleem is, dat de kinderen vaak geen rustig plaatsje hebben om te leren, afgeleid worden door de T.V. enz. Op enkele mavoscholen en op het Colegio wordt gelegenheid gegeven om 's middags op school, onder toezicht (gratis), huiswerk te maken. Van

deze gelegenheid wordt weinig gebruik gemaakt. Bovendien blijken de kinderen vaak in een mum van tijd klaar te zijn! (denken ze). Zeer belangrijk is dat het huiswerk gecontroleerd en overhoord wordt.

De studielessen in de brugklas halen in de praktijk weinig uit. De methode „Op de brug" bevalt slecht. Toch zouden de kinderen zó-ver te krijgen moeten zijn, dat ze op dezelfde dag het huiswerk gaan doen voor een vak, dat ze die dag hebben gehad, ook al krijgen ze dat vak pas weer over enkele dagen. Op het Colegio Arubano gebruikt men nu met meer succes studielessen, samengesteld door de Universiteit van Amsterdam.

De kinderen gaan vaak te laat naar bed. Ook in het T.V.-loze tijdperk kon men — vooral in de volksbuurten — kinderen nog laat op straat zien spelen. Dit schijnt verband te houden met het Latijnse levenspatroon, waaraan men blijkbaar weinig kan veranderen.

Het zou niet zo gek zijn om in de avonduren cursussen voor ouders op school te geven; ze zouden hun kinderen ook beter kunnen helpen met hun huiswerk! Huiswerk goed èn op tijd maken is ook een kwestie van gewoontevorming.

Een praktisch voorstel lijkt om regelmatig via de T.V. voorlichting aan de ouders te geven (al zal dit dan het beste via Caracas-Televisión kunnen gebeuren!)

Het is van belang om op elke school een oudercommissie te hebben, die zich vooral ten doel stelt: sociale verheffing en mentaliteitsverbetering.

Er zou meer research moeten komen, hoewel Dra. Prins op onderwijsgebied veel werk heeft verricht. Het wachten is op een Pedagogisch Didactisch bureau voor Aruba. Men zit te springen om didactische „hints"!

Inmiddels was het half elf geworden. Het eigenlijke toelatingsexamen was nog niet aan de orde gekomen. De afspraak werd gemaakt om later hierover weer eens bij elkaar te komen.

Al met al, een positieve avond!

J. J. B. ▪

Sektie N.O.

Zoals wij al eerder aankondigden, is een aanvulling van het sektiebestuur door het uittreden van mevr. R. Every-Peterson en de heer Cardoze, dringend noodzakelijk.

Om iedereen gelegenheid te geven zich kandidaat te stellen voor

een functie in het bestuur, zult u daartoe door de contactpersonen benaderd worden. Zij hebben in verband hiermede een brief ontvangen van het sektiebestuur.

Omdat wij een gering aantal scholen tellen in onze sektie, zou de meest gunstige oplossing zijn, wanneer van elke school zich een persoon voor een bestuursfunctie aanbiedt en dan tevens als contactpersoon voor zijn school zou willen fungeren. Dat vergemakkelijkt niet alleen het werk van contactpersonen, maar als bestuurslid weten zij op de tweewekelijkse bestuursvergaderingen tevens de mening van hun school naar voren te brengen. De wensen van de leden kunnen rechtstreeks — n.l. via de contactpersoon tevens bestuurslid — in de bestuursvergadering naar voren gebracht worden en informaties en antwoorden op vragen van de leden gaan zo ook weer rechtstreeks en snel terug.

Zoals de situatie nu ligt zijn de volgende scholen rechtstreeks in het sektiebestuur vertegenwoordigd:

Vormingscollege Providentia:	De heer C. Stamper, voorzitter
J. F. Kennedyschool:	De heer J. Kleinenberg
	De heer A. Strijker
Mater Dei Huishoudschool:	Mevr. van Steen-Jansen, secretaresse

Deze vier personen maken deel uit van het sektiebestuur en vertegenwoordigen tevens drie scholen.

Door uittreden van mevr. Every missen wij een penningmeester. De heer Strijker is bereid gevonden de zorg voor de financiën op zich te nemen.

Onze huidige voorzitter wil graag in de zeer nabije toekomst van zijn functie ontheven worden.

Resumerend behoeft ons bestuur de volgende aanvulling:

Providentia college
Openbare Huishoudschool
Martin Luther King school
Immaculata Huishoudschool (Santa Cruz)
Lourdes Huishoudschool (Noord)
E.T.O. school Tarabana

Als contactpersoon van de Martin Luther Kingschool heeft de heer J. v. d. Blom zich reeds als kandidaat voor een bestuursfunctie bereid verklaard. Beseft allen uw verantwoordelijkheid en wanneer u capaciteiten hebt op dit gebied en het vertrouwen geniet van uw

.... eindelijk 36 klassen en voor altijd ambulant!!

collega's op school, stelt u candidaat voor een bestuursfunctie tevens contactpersoon.

Om zo snel mogelijk het bestuur weer voltallig te krijgen heeft het huidige bestuur een ledenvergadering uitgeschreven voor woensdag 24 november a.s. aanvang 20 uur in de Mater Dei Huishoudschool te Oranjestad. Wij rekenen op uw aanwezigheid.

LEDENVERGADERING VAN DE SEKTIE N.O.

Woensdag 24 november a.s. aanvang 8 uur p.m.
Huishoudschool „Mater Dei" te Oranjestad.
Agenda:
1. Opening
2. Notulen
3. Ingekomen en verzonden stukken
4. Bestuursmededelingen

PAUZE (waarin nog kandidaten voor een bestuursfunctie kunnen worden gesteld).

5. Bestuursverkiezing: Voorzitter
   Leden
6. Rondvraag
7. Sluiting

Uij aanwezigheid wordt mede vanwege de bestuursverkiezing op zeer hoge prijs gesteld.

SEKTIE B.B.O.

Diensturentabel voor hoofden van scholen voor B.B.O.

Onze hoofden werden kortelings verblijd met een nieuwe diensturentabel. Met de tabel zoals die op Curaçao geldt voor ogen zagen zij zich bij het lezen van het begeleidend briefje al gepromoveerd tot een echt hoofd dat in staat zou worden gesteld zijn taak naar behoren te vervullen. Doch eilaas: de tabel bleek geen serieus geheel doch een goed geslaagde grap. Maar toch is er wel ergens een lichtpuntje: een hoofd van een school voor B.B.O. kan zelfs ambulant worden! Alleen moet hij er dan wel even voor zorgen dat zijn school 36 (zesendertig!) klassen telt. We zouden de vier scholen voor B.B.O. wel bij elkaar kunnen doen maar dan komen we nog een kleine tien (grote) klassen tekort.

Gelukkig heeft (hebben) de opsteller(s) geen overleg gepleegd

met bijvoorbeeld vertegenwoordigers van ons type onderwijs want ik acht die schoolmeesters in staat te proberen ons het kostelijk stukje humor in tabelvorm te onthouden. Want gelachen hebben we wel! Wat dacht u bijvoorbeeld hier van: met een bepaald zelfde aantal leerlingenlessen is een hoofd op Curaçao ambulant terwijl een hoofd op Aruba dan maar 20 lesuren meer hoeft te geven. Of: Op Curaçao heeft men ingezien dat een aantal leerlingenlessen van 4050 voor een school voor B.B.O. al onwaarschijnlijk groot is en heeft men daar dan ook de tabel maar beëindigd. Op Aruba loopt de schaal door tot 20.000!! Scholen voor B.B.O. met 37 klassen behoren dus kennelijk tot de mogelijkheden.

Het begeleiden van leerkrachten zal dus voorlopig nog wel na schooltijd moeten gebeuren. We kunnen ze tenslotte altijd nog leren zwemmen!

Collega's,

Op de laatste sektievergadering (27 okt.) werd een voorstel van mej. Pengel om een inzameling te houden voor het Mgr. Verriet-instituut omgebogen in een wat chauvinistischer plan: laten we eerst eens iets doen voor de minder bedeelden op Aruba. Vanzelf kwam toen het werk van Zr. Colombana ter sprake. De heer Cheung, die zelf een zeer aktief aandeel heeft in dit werk, schrijft het volgende:

„Een vergeten groep?"

Niet veel lezers zullen weten dat er op Aruba twee groepjes van gehandicapte kinderen bestaan. Eén op San Nicolas en één op Brasil. Twee jaar geleden begon men op de Maria Reginaschool o.l.v. enkele vrijwilligers met het bezighouden van deze kinderen. De kinderen worden eens in de week opgehaald en zoet gehouden met spelletjes en handvaardigheden. Zo hebben de ouders van deze kinderen ook eens een vrije middag. Enige uren vrij van de alledaagse zorgen doet de mens goed!

Het plan is om overal op het eiland dergelijke groepjes te vormen waar gehandicapte kinderen eens in de week een middagje kunnen worden beziggehouden.

De eerste stap is al gezet en er bestaat reeds een tweede groep op Brasil o.l.v. zuster Ancille.

Wie durft het aan en vormt ook een groep van gehandicapte kinderen in zijn/haar omgeving?
Inlichtingen worden u graag verstrekt door Zr. Columbana, „Fatima Convent" San Nicolas.
De sektie B.B.O. is bezig een inzameling te houden voor deze kinderen. Uw bijdrage kunt u afgeven aan de contactpersoon aan uw school.

Tot zover de heer Cheung. Het behoeft geen betoog dat deze Collega onze bewondering verdient. HIJ doet al wat. DOET u ook iets? En geloof maar dat er een dankbaar gebruik gemaakt zal worden van elke gulden die binnen komt. Geef s.v.p. zo vlug mogelijk uw bijdrage af aan de contactpersoon op uw school. Die zorgt dan wel voor de rest. Alvast heel hartelijk dank.
Uiteraard is deze aktie ook bedoeld voor andere scholen en bevelen wij hem dan ook van harte aan.

Bestuur sektie B.B.O. ▪

Sektie B.O.

De sektie basisonderwijs is klaargekomen met de voorbereiding van een Onderwijsdag voor de basissektie. De streefdatum is vrijdag 26 november '71 in het C.C.A. De nodige contacten zijn gelegd, we hebben reeds met de Inspectie hierover gesproken; het wachten is nu op de goedkeuring van het bestuurscollege.
Op deze dag dachten wij u het volgende te mogen aanbieden: 's Morgens om 8 uur opening, gevolgd door een causerie van de APA-direkteur prof. dr. Driessen over de bevindingen van de werkgroep Lochem. Hierna wordt u in de gelegenheid gesteld vragen te stellen. Om 10 uur wordt het vak biologie onder het zoeklicht geplaatst en wel door drs. Thijink. Ook hij is gaarne bereid eventuele vragen te beantwoorden. Om 11.30 uur gaan we de inwendige mens versterken, zodat we om 1.30 uur de zeer interessante lezing van dr. C. Zaandam over sexuele begeleiding kunnen bijwonen.
Deze zeer aan te bevelen Onderwijsdag wordt besloten door het hoofd van de afdeling Cultuur en opvoeding, de heer Hubert Booi, die ons gaat vertellen over het papiamento met voordracht van enkele gedichten.
Dat wij u allen verwachten spreekt vanzelf.

De heer Sedney Ross, bestuurslid van onze sektie, vertrok in november naar Nederland om studieredenen. Het bestuur wenst hem veel succes toe.

Wij juichen het initiatief van de groep afgestudeerden van de APA ten zeerste toe. Het is hoog tijd, dat er meer aandacht wordt geschonken aan de vrijetijdsbesteding van de Arubaanse jeugd. Er moeten buurtcentra komen, waardoor wij de jeugd niet alleen van de straat afhouden, maar waar we ze ook een nuttige vrijetijdsbesteding kunnen aanleren. MEER SPORT EN SPEL voor onze jongens en meisjes. Jammer, dat ik totnogtoe van de zijde van de andere collega's weinig belangstelling heb kunnen constateren.

Wat is er geworden van onze SPORTCOMMISSIE? Er worden veel losse opmerkingen gemaakt, maar we komen niet tot iets concreets Er valt genoeg te organiseren: Ik noem maar enkele takken op, zoals BRIDGE, TAFELTENNIS, SCHAKEN, HANDBAL, verder VOETBAL, DOMINO, SOFTBAL etc.

Discriminatie of niet?

Jaren geleden was het op Aruba zó, dat de Nederlandse hoofdakte beter werd gehonoreerd dan de Antilliaanse of de Surinaamse. Na lang (en bitter) strijden gelukte het eindelijk aan deze discriminatie een einde te maken: we werden gelijkgesteld.

Nu is de regering plotseling komen opdagen met een nieuwe vorm van discriminatie! U kent de naam: MAVO-MARGE. Onder het motto: „Gelijke bevoegdheid, gelijke leeftijd, gelijke salariëring" werd het dienstjarensysteem afgeschaft. Ja, gelijke leeftijden, gelijke bevoegdheid en **toch** VERSCHIL in salaris is wel degelijk goed mogelijk. Als u namelijk in plaats van op de BASIS-school (lagere school) op de MAVO les geeft wordt u leraar en verdient plotseling zo'n **HONDERD** GULDEN MEER PER **MAAND.** U hoeft er geen enkele akte bij te behalen. U verdient zelfs **meer** dan het hoofd van de basisschool met 12 of minder klassen. Vandaar de verhuizing van heel wat hoofden der lagere scholen naar de MAVO. Kent u er ook enkelen die dat deden?

Ondanks deze discriminatie wordt er toch van ons verwacht dat we HARDER werken dan onze collega's op de MAVO. Zij moeten les voorbereiden, wij OOK. Wij hebben veel meer **correctie.** Weekplanning, achteraf bezinnen op de aangeboden stof. Nu gaan we ook nog helpen een **volledig** leerplan op te zetten. Wij werken „maar met kleine kinderen" wordt er gezegd. Wat niet gezegd wordt, is dat je voor dat soort werk veel meer **geduld** moet hebben. Ik zou enkele van de MAVO-collega's eens graag voor een 1ste of 2de klas zien staan. U ook? En als het niet goed gaat op de MAVO dan is de **„opleiding"** op de lagere school niet goed geweest. We hebben de kinderen niet **„goed leren studeren",** heet het dan. Wij moeten nu gaan vragen(!) om een BASISMARGE.... Men moet niet vergeten, dat wij gelijke bevoegdheid hebben. Bovendien zijn wij de experts. We geven rekenen - taal - geschiedenis - aardrijkskunde - natuurkunde - gymnastiek - tekenen - zingen - handenarbeid - en noem maar op. Werkt iemand die op de MAVO zijn 32 uur geschiedenis of engels geeft, **harder** dan wij?? Laten we hopen, dat er HEEL GAUW een einde komt aan de DISCRIMINATIE ten opzichte van ons, BASISONDERWIJZERS.

??? ■

Rooster voor het schriftelijk gedeelte van de eind- en landsexamens in 1972 voor MAVO-3 en MAVO 4:

		1e tijdvak	2e tijdvak	3e tijdvak
MAVO-3				
Nederlands I (tekst)	8.00-10.00	woensdag 24 mei	donderdag 24 aug.	woensdag 1 nov.
Natuur- en scheikunde	10.30-13.00			
Handelskennis I	8.00- 9.30	donderdag 25 mei	vrijdag 25 aug.	donderdag 2 nov.
Frans	10.00-12.30			
Wiskunde I	8.00- 9.30	vrijdag 26 mei	maandag 28 aug.	vrijdag 3 nov.
Spaans/Duits	10.00-12.30			
Nederlands II (stelopdracht)	8.00-10.00	maandag 29 mei	dinsdag 29 aug.	maandag 6 nov.
Handelskennis II	10.30-12.30			
Wiskunde II	8.00- 9.30	dinsdag 30 mei	woensdag 30 aug.	dinsdag 7 nov.
Engels	10.00-12.30			
MAVO-4				
Nederlands I (tekst)	8.00-10.00	woensdag 24 mei	donderdag 24 aug.	woensdag 1 nov.
Natuurkunde	10.30-13.00			
Handelskennis I	8.00-10.00	donderdag 25 mei	vrijdag 25 aug.	donderdag 2 nov.
Frans	10.30-13.00			
Wiskunde I	8.00-10.00	vrijdag 26 mei	maandag 28 aug.	vrijdag 3 nov.
Spaans/Duits	10.30-13.00			
Nederlands II (stelopdracht)	8.00-10.00	maandag 29 mei	dinsdag 29 aug.	maandag 6 nov.
Handelskennis II	10.30-13.00			
Wiskunde II	8.00-10.00	dinsdag 30 mei	woensdag 30 aug.	dinsdag 7 nov.
Engels	10.30-13.00			
Scheikunde	8.00-10.00	woensdag 31 mei	donderdag 31 aug.	woensdag 8 nov.

a) tweede tijdvak: uitsluitend bestemd voor: 1. herexamenkandidaten en 2. kandidaten, die om geldige reden verhinderd waren aan de examens van het eerste tijdvak deel te nemen.

b) derde tijdvak: uitsluitend bestemd voor: 3. herexamenkandidaten van hen, die in het tweede tijdvak examen hebben gedaan en 4. de kandidaten die om een geldige reden verhinderd waren aan de examens van het eerste en tweede tijdvak deel te nemen.

OFFICIEEL NIEUWS VAN DE INSPECTIE

Getrouw aan zijn belofte ontvingen wij van Inspecteur Rozenstand onderstaande gegevens inzake de MAVO en HAVO/VWO examens in 1972.

In 1972 zijn de data van de schriftelijke examens als volgt vastgesteld:

hbs-A en landsexamen hbs-A:	12, 13, 14, 17, 18 en (uitsluitend voor het landsexamen) 20 april.
hbs-B en landsexamen hbs-B:	12, 13, 14, 17 en 18 april.
gymnasium A en landsexamen gymnasium A:	12, 13, 14 en 17 april.
gymnasium B en landsexamen gymnasium B:	12, 13, 14 en 17 april.
havo en landsexamen havo: 1e tijdvak:	24, 25, 26, 29, 30 en 31 mei;
2e tijdvak:	24, 25, 28, 29, 30 en 31 augustus;
3e tijdvak:	1, 2, 3, 6, 7 en 8 november.

Het 2e tijdvak is uitsluitend bestemd voor 1) herexamenkandidaten en 2) kandidaten die om een geldige reden verhinderd waren aan de examens van het 1e tijdvak deel te nemen.

Het 3e tijdvak is uitsluitend bestemd voor 3) herexamenkandidaten van hen, die in het 2e tijdvak examen hebben gedaan en 4) kandidaten, die om een geldige reden verhinderd waren aan de examens van het eerste en tweede tijdvak deel te nemen.

De herexamens zullen dus na de zomervakantie worden afgenomen. In verband met het examenwerk voor het schriftelijk examen zijn de data in de Nederlandse Antillen gelijk aan die in Nederland. De herexamens zijn ook niet op een dag geconcentreerd; ze zijn verspreid over evenveel dagen als de normale examens.

De opgaven voor de herexamens kunnen daardoor tevens worden gebruikt voor de examens van de kandidaten die bij de eerste examengelegenheid ziek waren.

Deze kandidaten kunnen tegelijk met de herexamenkandidaten aan de eigen school het examen afleggen.

Voor het havo-examen voor dagscholen in 1972 is het volgende vastgesteld:

1. Voor alle vakken wordt een schoolonderzoek ingesteld;
2. Voor de vakken waarin geen centraal schriftelijk examen is vast-

gesteld wordt geen mondeling examen afgenomen;

3. Het praktisch gedeelte van de examens voor bi, na en sk wordt een onderdeel van het schoolonderzoek;
In de in art. 19 van het concept maart 1970 „Besluit eindexamens vwo-havo-mavo" genoemde regeling van het schoolonderzoek wordt door iedere school de vakken opgenomen waarvoor een praktisch onderzoek wordt ingesteld.

De havo-examens voor avondscholen kennen geen schoolonderzoek, maar voor alle vakken mondeling examen.

De landsexamens havo kennen geen schoolonderzoek, en voor alle vakken mondelinge examens.

De directeur ▪

Willemstad, 23 september 1971

In 1972 zullen de examens voor MAVO worden afgenomen voor wat het schriftelijk examen betreft op de navolgende data:

24, 25, 26, 29 en 30 mei voor de afdeling MAVO (3-jarige afd.), 24, 25, 26, 29, 30 en 31 mei voor de MAVO-school (4-jarige opleiding).

De herexamens — schriftelijk gedeelte — worden gehouden van 24 aug. tot 30 respectivelijk 31 aug., terwijl voor degenen die om bijzondere redenen in deze periode examen afleggen het herexamen plaats vindt gedurende het derde tijdvak. Deze examens vallen in de periode van 1 tot 7 respectievelijk 8 november.

Van de MULO-examens liggen momenteel nog niet alle dagen vast. Wel zijn de dagen van het schriftelijk examen voor zover zij gelijk vallen met de examens in Nederland bekend. Dit zijn 18, 19 en 20 april.

De mondelinge examens van MAVO, ETAO en MULO eisen nog een nadere afbakening omdat zij in tijdsduur op elkaar moeten worden afgestemd. Verwacht mag worden dat de laatste van deze examens niet later dan begin juni zullen worden beëindigd.

De directeur ▪

HEBT U OOK ....

gehoord dat het op Paradera op 19 november groot feest is. Dan viert mevr. J. Croes-Vries haar zilveren feest. Zij is dan 25 jaar onderwijzeres (naar wij uit doorgaans betrouwbare bron vernamen eigenlijk zelfs al 30 jaar). Het feest wordt gevierd op het Maria Goretti college. Namens redactie en lezers van Vorm onze welgemeende gelukwensen aan de jubilaresse, aan haar collega's en aan de jeugd van Paradera.

Er was eens . . . . . .

Er was eens een heel klein macambaatje in ons koude Holland, een land hier heel ver vandaan. Dat jongetje werd schoolmeester maar had het nog steeds koud en zat financieel ook een beetje moeilijk: pas van school en direkt getrouwd. Bovendien had ons schoolmeestertje helemaal geen zin om soldaatje te gaan spelen: je bent pacifist of je bent het niet! Bovendien is het nog het beste excuus om onder iets uit te komen. Bovendien.... En maar wroeten en wriemelen om alles voor elkaar te krijgen. Maar dan, plotseling die reddende advertentie: schoolmeester gevraagd op de Antillen. Vlug de atlas erbij en jawel: die eilandjes liggen precies in een omgeving waarheen men eigenlijk wel eens een reisje zou willen maken. Een paar avonden en vele rekensommetjes later is ons meestertje in de zevende hemel want stel je voor: drie jaar naar de Antillen en het spaarvarkentje is tot berstens toe gevuld. En met evenveel moeite als om voor militare dienst afgekeurd te worden probeert onze a.s. collega nu goedgekeurd te worden. En aangezien men zo ongeveer één been en twee armen moet missen om afgekeurd te worden lukt alles wonderwel.

En zo belandt ons vriendje op de boot of in het vliegtuig en geniet ten volle van de reis. Des temeer door de heerlijke wetenschap dat anderen voor dat zelfde reisje een fors bedrag uit de eigen portemonnaie moet plukken. Alleen jammer dat men de extra verteringen onderweg wel zelf moet betalen, al is er uiteraard wel iets overgebleven van het vaste bedrag voor inentingen e.d.

Het fototoestel als een rechtgeaard toerist gereed zet onze schoolmeester voet aan wal op zijn recreatie-eiland. De eerste foto's worden ogenblikkelijk gemaakt want drie jaar zijn tenslotte zó om nietwaar? Gelukkig is de auto al gearriveerd al valt het wel een beetje tegen dat men die zelf op de haven moet gaan halen. Nee, de service valt toch wel een beetje tegen! Maar misschien wil de vakbond daar wel wat aan gaan doen. Als collega heeft men tenslotte wel recht op een beetje steun nietwaar?

Idioot is het wel dat men na een paar dagen al moet gaan werken. Dat men inrichtingskosten vergoed krijgt is uiteraard vanzelfsprekend maar waarom men geen tijd krijgt om op zijn gemak dat bedrag te besteden is wel wat typisch. Zou de vakbond....? Maar gelukkig heeft ons schoolmeestertje voldoende vrije tijd om de zaak toch nog binnen redelijke tijd voor elkaar te krijgen. Want buitenschoolse aktiviteiten (wat men daar dan ook mee bedoelt) zal men toch zeker niet verwachten van iemand die maar voor een paar jaar uitkomt.

Bovendien: men spreekt dat rare taaltje van hier niet en het heeft geen zin om het te leren want wat moet je er later mee, nietwaar? Natuurlijk moet je wel zorgen dat je binnen de kortste tijd wat termen kent want een achteloos „hopi trabao" doet het natuurlijk wel en och, niet iedereen hoeft te weten dat je pas hier bent nietwaar? Om de image wat op te vijzelen is het ook wel nuttig om luidkeels enige misstanden aan te tippen en te vinden dat daar nodig iets aan gebeuren moet.

Op school blijkt het een puinhoop te zijn. Niet te geloven zeg. Heerlijk om daar eens een fijne brief over te schrijven aan Pietje in Holland. Zo van: „Je zou eens moeten zien hoe WIJ hier in de TROPEN moeten werken. Maar toch zijn we blij dat WIJ dit alles eens kunnen aanschouwen. Het is een HEERLIJK EILAND hoor, ONS DUSHI ARUBA! En vriendelijk!! De V.V.V. laat overal welkom-leuzen op schilderen. Zelfs op de vuilniswagen: TENE BO ISLA LIMPI. Jullie zegt dat natuurlijk niets maar het typeert de gastvrijheid hier!!"

Ja, zo'n brief doet het wel daar in Holland!!

En tenslotte is het hier wel niet zo geweldig maar ach! Daarbij: het vakantie-idee is wel heel sterk. En er zijn tenslotte nog de weken dat men niet gestoord wordt door de gang naar school en men eens van het eiland af kan. Want dat heb je hier wel nodig anders vervlak je zo nietwaar? Er is op cultureel gebied toch al zo weinig te beleven. Een echte opera kun je hier nu nooit eens gaan zien. En het wel gebodene is wel wat laag bij de gronds. Ja de gang naar de schouwburg mis je wel zeg!! En met deze kreten creeërt ons meestertje een excuus om de entree-gelden in zijn zak te kunnen houden. Over een poosje moet men tenslotte weer terug en dan moet je in Holland wel even kunnen laten zien dat je in de West geweest bent.

Twee reisjes naar Colombia later is het dan wel weer zo ongeveer gedaan. Met een wat meelijdende blik op dat stelletje halfgare oudgedienden dat hier verder gewoon blijft afstompen stapt men op de boot.

Dag meestertje. Een fijne vakantie gehad?

F. Meenhorst ▪

Naschrift: Cynisch? Onaardig? Scherp? Zeker!! En ik weet dat een en ander zeer beslist niet slaat op vele kortverbanders die echt hun best doen maar voor wie de tijd gewoon te kort is om zich in te leven. En.... toegegeven: een en ander komt ook wel voort uit de wetenschap dat degenen onder ons die hier nog op de oude voorwaarden zitten zich sterk achtergesteld voelen bij de ,,kortverbanders". Triest is het dat ons B.C. liever deze kortverbanders in de gelegenheid stelt hier een voor het eilandgebied zeer dure vakantie te komen doorbrengen dan dat men moeite doet om de oudgedienden die toch echt wel wat meer ervaring hebben met het onderwijs hier en daardoor waarschijnlijk van groter nut zullen zijn vast te houden. En de kortverbanders zelf kun je niet kwalijk nemen dat zij de geboden kans met beide handen aangrijpen. Voor de ouderen is en blijft het triest.

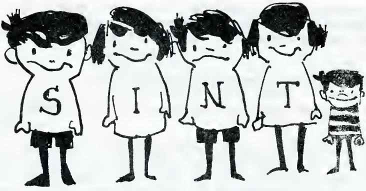
O ja, om alle verkeerde gedachten weg te nemen: ik ben ook een macamba.

Het hondje van mijn vriend John Steed
Is net verslaafd geraakt aan speed.
Want toen ik zei: Joh, neem een stikkie,
Zei hij: Geef jij mijn portie maar aan Fikkie.

Ernst

Een prijsbewuste boekenwurm
Schreef laatst iets instructiefs in ,,Vorm".
Was ik zo'n kiene boekenwurm,
Ik wed, ik schreef in ,,Vurm".

Ernst

Sinterklaas Kapoentje . . .

Hoera! De tijd komt weer aan waarin weer heerlijk gekrakeeld kan gaan worden over het voor en tegen van de Sint Nicolaasviering. Heerlijk!! En terwijl wij volwassenen ons daar verschrikkelijk druk om maken beginnen de kinderen al zoetjesaan te verlangen naar dat mooie kadootje. Dat is tenslotte voor hen hoofdzaak. Jammer genoeg zullen er weer heel wat kinderen zijn die van al dit heerlijks verstoken zullen blijven. Al is er dit jaar een goede kans dat ook de minder bedeelden eens verwend zullen gaan worden. Een aantal enthousiaste mensen namelijk hebben dit jaar de koppen bij elkaar gestoken en zijn eens gaan piekeren, of er nu geen mogelijkheid was om een grote groep kinderen wat plezier te bezorgen. Er werd een committee opgericht zoals in zulke gevallen te doen gebruikelijk. Een committee waarin ambtenaren, zakenlieden, een schoolmeester, een lid van de ARCA en goedwillende anderen zitting hebben. En.... Sinterklaas in hoogst eigen persoon. En het eerste besluit dat genomen werd was om meer kinderen in de gelegenheid te stellen die legendarische man eens wat beter te zien. Na aankomst aan de haven zal er namelijk een parade door de stad volgen. Een parade die zal eindigen in het Wilhelminastadion. Daar zullen de kinderen (en hun ouders) kunnen genieten van een heel feestprogramma met een steelband, een dansgroep en wat al niet meer. En dat alles onder het (gestolen) motto: door het kind voor het kind. Daarover zult u later nog wel veel meer horen. Maar daarmee zijn we er niet want we weten dat vele kinderen niet in de gelegenheid zullen zijn om dit alles mee te beleven. Daarom is men driftig begonnen om kadootjes en geld in te zamelen. We rekenen erop dat we enkele DUIZENDEN kinderen zullen moeten gaan helpen. Maar nu reeds is de schatkamer van Sint Nicolaas al aardig gevuld dank zij goede gaven van vooral de zakenlieden. En is het niet veelbetekenend dat juist deze zakenlieden die aan de Sint Nicolaastijd een flinke extra verdienste danken bereid bleken hiervan een fors gedeelte af te staan om de minder draagkrachtigen in onze gemeenschap te helpen? „Door het kind voor het kind"!

Nu zal eenieder begrijpen dat het bijzonder moeilijk is voor het committee om er achter te komen welke kinderen geholpen zullen moeten worden. Een tweede grote moeilijkheid is het uitdelen van

deze kadootjes aan de betreffende kinderen. Er bleek tenslotte maar een mogelijkheid te zijn: een beroep doen op de scholen. De schrijver van dit artikel weet uit eigen ervaring hoe vaak de school voor „klusjes" gebruikt wordt en heeft daar in vele gevallen bezwaar tegen. Maar is dit een uitzonderingsgeval? Mogen wij een kans onze materieel minder bedeelde leerlingetjes eens een leuke verrassing te bezorgen laten voorbijgaan? „Voor het kind door de school"! En kunnen we dan eens niet alle eventuele vooroordelen opzij zetten? Volgt u de komende mededelingen via televisie, radio en de plaatselijke kranten eens en beslis dan of uw hulp al of niet nodig is. Wilt u er alvast iets meer van weten neemt u dan rustig kontakt met ons op. Onze dank bij voorbaat is groot.

Namens het committee,
F. Meenhorst (tel. 3241),
Flacciusstraat 11.

Eksposishon di Arte Popular

(ekskiusivamente pa „VORM")

Diasabra dia 13 di November pa 4.30 di atardi lo tin un konsierto di „Steelband" ku e grupo feemenino i maskulino The Jumping Jewels di Sabaneta. E.o. nan lo toka obranan klásiko manera „Nabucco" di Guiseppe Verdi pero tambe piesanan popular.

Pa 5 or lo ta e momento ku portanan di Sociedad Bolivariana lo habri pa publiko por haya oportunidat pa bai mira e Promé eksposishon di Arte Popular ku a yega di tuma lugá na Aruba.

Mas ku 100 persona, ku un total ku ta surpasá 250 artikulo, a kontribui pa hasi di e ekposishon aki algo úniko na Aruba.

Obranan di arte di mas humilde te na esnan di mas avansá, un banda di otro.

Tabata intenshon pa tur persona riba 18 aña tuma parti i tabata palabrá tambe ku tur artíkulo ku risibi bai eksposishon, esta, lo no tin ningun hurado pa skohe kiko por o no por ser aseptá, pues tur loke risibi lo ta na eksibishon.

Ta intenshon di departamento pa Kultura i Edukashon di habri e posibilidat pa tur esnan ku ta desea di kontribui ku un of dos obra di nan propio kreashon pa munstra na públiko kiko nan por hasi.

Nos ta na altura ku den nos hendenan tin bastante persona ku sa di traha varios obra di man, serámika, dibuho pinta ets., pero ku nunka no a haya e chèns pa demostra esaki.

Tabatin sin duda antes eksposishonnan, pero nunka den un forma popular, unda ku tur por a haya oportunidat pa manda nan obra. Tin biaha nan tabata desea di tuma parti pero ora nan manda nan artikulo pa eksposishon, un hurado ta deskualifika tal trabou i nan ta haya e trabou debolbí, loke sa kausa ku tal persona ta desanimá i hamas ta dedika su tempo na arte keriendo ku e ta un frakaso. Nos ta di opinion, ku tur mester haya e chèns di demostra kiko nan por. Si resulta mes ku tal obra no ta di un sierto kaliber no ta importa. Awe bo ta gatia mañan Bo ta kamna. Mester kuminsa chikito pa bira grandi, i un ta siña di otro.

Den un lugá di eksposishon unda artistanan ta topa ku otro tin su

parti sosial, i edukativo. Un ta kombersa, i tende opinion di otro, un ta siña di otro.

Den e eksposishon aki unda un i tur ta tuma parti, tin e oportunidat ku diferente hende di diferente nashonalidat ta kontra ku orto, pues tin un chèns grandi kaminda por probecha di kambia opinion ku personanan kisas ku ideanan mas avansa.

Kultura no ta solamente loke ta di nos, pero tambe trata di atkiri di otronan loke ta favorabel pa desaroyo di Kultura en general.

Algo interesante i tambe hasí pa di promé biaha ta e sistema ku lo no tin tampoko un hurado pa bisa kua ta e di mihó obranan.

Kada persona ku drenta ta haya un papel riba kua nan por vota pa e tres obranan ku nan ta haya ta mas bunit.

E 3 nan ku sali ku mas punto ta e obranan premia. E dia di inaugurashon ta Djasabra 13, pero e eksposishon ta habrí tur dia pa 5 or te 10 or di anochi te Diadomingo dia 21, pues no keda sin bin mira, i trese otro hunto ku Bo, si ta posibel henter Bo famia di kas.

Demostrá ku Bo ta apresiá trabou di arte, e biaha aki lo Bo ta bini komo bishitante pero otro aña nos ta spera, ku mirando e eksposishon pa Bo haya interes i pa Bo lo ta un tambe ku ta partisipa.

H Booi ▪

Commentaar

In Vorm nr. 7 van september 1971 las ik het een en ander over de overurenregeling. Ik las o.a.: „Voorgelezen (op de N.O.-sektievergadering van 13 september 1971) werd de brief van het Bestuurscollege aan de VLA in verband met de overurenregeling. In het kort kwam het hierop neer, dat uitbetaald zou worden 1/vb. x bezoldiging met een maximum. Verschillende schooltypen werden erin genoemd behalve het N.O. Volgens de heer Kleinenberg was dit onbewust vergeten. De heer Croes gaf hieromtrent een uitleg. Het N.O. valt n.l. nog steeds onder de N.O.-wetgeving. Onnodig was het dus om te reageren op het feit dat niet specifiek N.O. was gebruikt, het geld wordt toch aan de N-akte bezitters uitbetaald."

Tot zover het citaat. Nu moet mij wel van het hart, dat ik er geen boodschap aan heb, wat de interpretatie is van een collega in dit soort rechtspositie-zaken. Het geeft ons n.l. geen been om op te staan. Het wordt des te gevaarlijker, als er staat: „verschillende schooltypen werden erin genoemd." Juist bij een dergelijke verbijzondering moet **elk** schooltype worden genoemd. De opmerking: „Het N.O. valt nog steeds onder de L.O. wetgeving" brengt ook geen duidelijkheid, als wij maar even bedenken, welke schooltypen er zoal onder de L.O.-wetgeving vallen. Bovendien is het helemaal niet waar, dat het N.O. onder de L.O.-wet valt. Het N.O. valt onder: De Landsverordening van de 8ste december 1960 regelende het Nijverheidsonderwijs in de Nederlandse Antillen (P.B. A 1960, nr. 224). In hfdst. 2 artikel 12 staat daar:

„1. Nijverheidsonderwijs, bedoeld in artikel 3 (verdeling in Lager- en Middelbaar Nijverheidsonderwijs) onder a (l.n.o.) wordt gegeven aan:
   a. Scholen voor eenvoudig technisch onderwijs.
   b. Scholen voor technisch onderwijs.

c. Scholen voor huishouden en vrouwelijke handwerken.
d. Scholen voor scheepvaart.
e. Scholen voor speciale doeleinden.

2. Nijverheidsonderwijs, bedoeld in artikel 3, onder b (m.n.o.), wordt gegeven aan:
   a. Scholen voor techniek en nijverheid.
   b. Scholen voor huishouden, vrouwelijke handwerken en maatschappelijk werk.
   c. Scholen voor de scheepvaart.
   d. Scholen voor speciale doeleinden.

In artikel 3 staat onder 1: De scholen, bedoeld in artikel 12 kunnen gesplitst worden in dag- en avondscholen."

De uitwerking van boven aangehaald Landsbesluit vinden wij in: Landsbesluit houdende Algemene Maatregelen van de 26ste mei 1961 ter uitvoering van de Nijverheidsonderwijsverordening 1960".

Ten overvloede of misschien wel niet zo erg ten overvloede wijs ik er nog op, dat er noch een landsbesluit noch een eilandsbesluit is, dat de N.O.-bevoegdheden regelt. Vandaar dat in artikel 42 van Landsbesluit Houdende Algemene Maatregelen van de 26ste mei 1961 staat:

1. De bevoegdheden, benevens de bijzondere regelen met betrekking tot de toelating tot, de vrijstellingen van, en de programma's voor de examens zijn voor iedere akte hetzelfde als die aangegeven in het Bevoegdhedenbesluit N.O. (de bevoegdhedenbesluiten N.O.) met bijlagen, behorende bij de Nederlandse Nijverheidsonderwijs Wet. Sub 2 van dit Artikel gaat over bijzondere bevoegdheden voor scholen voor eenvoudig technisch onderwijs.

Het lijkt mij goed, dat wij in het contact met het B.C. zeer kritisch formuleren wat wij willen en bedoelen. Bovendien moeten wij ervoor waken, zaken te willen regelen, die al geregeld zijn en dan nog wel beter geregeld dan wij als voorstel aan het B.C. zouden willen aanbieden. Ik denk hierbij aan de opmerkingen, die tijdens de vergadering gemaakt zijn over de benoembaarheid tot directeur (zie art. 119, P.B. 1960, nr. 224).

Samenvattend wil ik opmerken, dat, wanneer wij onze rechtspositie serieus nemen, we (=alle VLA-leden en niet alleen het bestuur) beter gedocumenteerd moeten zijn.

A. van Bodegom ■

Noot van de voorzitter

Om te beginnen moet ik zeggen dat ik het volkomen eens ben met de laatste zin van collega van Bodegom. Het hoofdbestuur heeft er alleen maar baat bij wanneer zijn leden alle kanten van hun rechtspositie goed kennen. In dit geval hebben wij met kritische leden te maken, en dit kan alleen maar stimulerend werken. Vandaar dat ondergetekende eenieder serieus wil opwekken de woorden in die laatste zin van collega van Bodegom goed ter harte te nemen.

Verder gevoelde ik, na lezing van het stuk, sterk de behoefte bepaalde delen van commentaar te voorzien, daar ik meende dat de zaken of niet juist geciteerd zijn of niet helemaal begrijpelijk weergegeven zijn. Uit het gedeelte: „Verschillende schooltypen...... t/m de N.-aktebezitters uitbetaald", kan men n.l. een verkeerd beeld van de situatie krijgen.

Om te beginnen moet ik zeggen dat er in die brief drie schoolgroepen genoemd worden, n.l. het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs behoudens VWO/HAVO, en VWO/HAVO.

Als u deze indeling goed in ogenschouw neemt merkt u dat alle schooltypen hieronder vallen en niet alleen maar „verschillende" zoals collega van Bodegom beweert in zijn stukje. Het N.O. valt b.v., wat u allang wist, onder het schooltype Voortgezet Onderwijs, behoudens VWO/HAVO.

Het is dus beslist niet nodig het N.O. hier expliciet te noemen.... Hopelijk is de bedoeling van mijn reactie, dat het N.O. niet genoemd hoeft te worden, nu iets duidelijker geworden.

Wanneer collega van Bodegom vervolgens zegt dat ik beweerd zou hebben dat het N.O. niet vermeld is, omdat het onder de L.O.-wetgeving zou vallen, citeert hij mij beslist niet juist.

Opdat u en anderen het juiste weten van wat ik bedoeld heb met mijn opmerkingen op die bewuste vergadering, volgt hier een nadere verklaring.

Op die vergadering heb ik n.l. beweerd dat de honorering van de overuren afhankelijk is van het schooltype en van de bevoegdheid. En dat bij ieder schooltype (en bevoegdheid) een zeker maximum geldt.

Bij het voortgezet onderwijs behoudens VWO/HAVO b.v. (waar het N.O. onder valt), kennen wij 3 verschillende bevoegdheden:

a. M.O.-A bevoegdheid.
b. Bevoegdheid tot het geven van basisonderwijs.
c. Onbevoegd.

Wat ik toen beweerd heb (en nog steeds beweer) is, dat de N-aktebezitter overuren maakt krachtens een bevoegdheid tot het geven van **basisonderwijs.** De L.O.-aktebezitter idem.

Met de komst van de Wet op het Voortgezet Onderwijs zal er wel verandering hierin komen; voorlopig is het nog zoals hierboven geschetst.

U kunt inderdaad zeer gemakkelijk deze twee zaken (waarom het N.O. niet expliciet genoemd hoeft te worden én het feit dat de N-aktebezitter les geeft krachtens een bevoegdheid tot het geven van basisonderwijs), beide door mij op die bewuste vergadering successievelijk naar voren gebracht, door elkaar halen.

Slechts één keer door elkaar halen en dat als zijnde het standpunt van de voorzitter of van het hoofdbestuur naar voren brengen is nodig om van dit geval een compleet Babylon te maken.

Wanneer onze leden inderdaad behoorlijk op de hoogte zijn van de verschillende zaken, zal ook het lezen van zo'n lange brief op een vergadering zo goed als geen verwarring veroorzaken. Mede om deze reden ben ik het volledig eens met de laatste zin van collega van Bodegom.

T.a.v. het gedeelte: „Ik denk...... t/m de benoembaarheid tot directeur (zie art. 119, P.B. 1960, nr. 224)", zou ik nogmaals willen zeggen dat de twee stencils die gecirculeerd hebben geen voorstellen van het VLA-bestuur zijn. Deze stencils, samengesteld door de RPC-leden, onafhankelijk van elkaar, waren alleen bedoeld als gespreksstof, als uitgangspunt; de uiteindelijke voorstellen en wensen luiden heel anders.

P. E. Croes, voorzitter ■

Ingezonden stuk

Pa medio di remetido aki mi kier a expresa algun ideanan na nos cuerpo di maestro en general y na otro collega-maestronan Antiliano aki na Aruba en particular.

Un di e motibonan pakiko mi a dicidi di scirbi e artikulo aki, ta pasobra como representante di VLA huntu cu nos presidente y companero P. E. Croes, mi a juda trece e puntonan di bista di nos miembronan pa 'adilanti den e Congreso Constitutional di e Confederation di Trahadornan Antiliano.

Sperando cu tur miembronan di VLA por a lesa e aconticimientonan den corant, ta kedami solamente pa bisa cu no obstante e trabaunan enorme, tur partecipante a traha masha duro pa jega na e resultado, esta: Constitucion di e porme Confederacion di Trahadornan Antiliano. E biaha aki esaki no a wordo lanta solamente pa papel, pero door diesfuerzonan obreril pa keda como instrumento pa nan progreso y pa consentizacion di e Pueblo Antiliano en general.

Na Bonaire nos por a ripara cu no solamente pa parti di Fesina, pero tambe pa parti di otro bondnan cu a participa, cu e apoyo y colaboracion cu nan a hanja for di VLA a keda cmo algo commemorable y di gran aprecio. Nos no a bai aya pa hunga e papel di schoolmeester, pero nos a bai pa traha cu nan manera companeronan di trabau, laborando pa un bon causa na fabor di nos pueblo trahador y tambe pa progreso di nos desarollo en general y di educacion y nos sindicato en particular.

Aki a keda comproba cu union ta nos forza y cu pa forza y enteresnan comun ningun obstaculo no por keda sin wordo elimina. Pero jegando Aruba atrobe mi a realiza cu no obstante nos intencionnan pa juda mehora nos situacionnan, no obstante cu nos a compromete nos door di trese e Presidente di VLA den e directiva di COTAN, pa loqual pa medio di e remetido aki mi kier dune felicitaciones pa parti di N.O., cu te ainda VLA-bestuur ta contando solamente cu apoyo effectivo di un grupo chiquito, di qual e majoria te ainda tambe ta noantiliano.

Ta un hecho cu na Corsow bondnan di maestros ta un poco jaloers cu nos organisacion di VLA.

Y si nos por kere corant di e delaster siman di oktober, aya tambe tin un bond cu kier kibra cu e indiferencia y pasividad cu ta tene nan afor di tur interesnan general.

Talvez nan a comprende tambe como observador na Bonaire un poco mas, cu si nos kier sobrevivi ariba e barco di Antilia aki sin timon den un lama keto, cu denter di algun ana por cambia den un orkaan, cu a jega e tempo pa nos tur juda tira man pa hala rema y tuma un rumbo cu nos solamente lo ta na **nos mes** interes, pero tambe na bienestar di tur nos familianan.

Cu esaki mi kier termina — exclamando —: Companero-collega Arubiano-Antiliano unda bo ta?? Corda cu bo estudio tal mas cu e plaka cu bo a paga pe!!!

C. Stamper ▪

Hebt U Ook . . .

gelezen dat 4 van de 6 eilanden van de Nederlandse Antillen al aardig op weg zijn met de onafhankelijkheid, immers „deelnemende landen aan het congres (op Bonaire) zijn Venezuela, Argentinië, Haïti, de Dominicaanse Republiek, Dominica, **Curaçao, Aruba, St. Maarten en Bonaire**" (aldus ons aller Amigoe di Aruba)?

het formulier ingevuld om u op te geven als volksteller?

de boot of het vliegtuig gemist door het plotseling veranderen van de vakantiedagen, en dat alleen omdat de MAVO-examens zo nodig op Nederland zouden moeten wachten?

gehoord dat ons aller president de heer P. E. Croes nu ook al een taak heeft in de pas opgerichte COTAN. Dat hij daarnaast ook nog verwoede pogingen doet om Pedagogie M.O. te halen. Op hem is zeker van toepassing het woord van Jerome K. Jerome: „Men kan onmogelijk van het nietsdoen genieten als men niet stapels werk te doen heeft".

gevonden dat bij sommige scholen onze collega's wel eens wat meer toezicht mogen houden bij schoolconcerten.

Dirk Janzoon heeft een oude jeep.
Die rijdt nog, maar met veel gepiep.
Dirk Janzoon heeft hem toen gesmeerd
En is nog steeds niet teruggekeerd.

Ernst

Mijn poes, door sex en bronst gestuurd,
Zwerft krollend door de hele buurt.
Moe thuisgekomen grijnst ze later:
Ik had en heb een kater.

Ernst

OVER HET ANALYSEREN VAN HET LESGEDRAG

In het inspectieplan voor het Basisonderwijs voor de Nederlandse Antillen, wordt de mogelijkheid geopperd om het lesgedrag van de leerkracht objectief te observeren volgens de verbale interactie analyse van Flanders.

Deze methode is één van de "mirrors for behavior" die speciaal ontworpen zijn om te gebruiken bij de opleiding en bijscholing van leerkrachten. Zij is echter ongeschikt als onderdeel van een officiële beoordeling van het lesgedrag van een leerkracht door de Inspectie van het Onderwijs.

Het gaat bij deze methode niet zozeer om de schriftelijke neerslag van een les, ofwel om de discussie daarna, die mogelijk kan voeren tot een attitudeverandering van een leerkracht. Deze discussie moet in vrijheid gevoerd kunnen worden, zonder dreiging van een eventuele negatieve eindbeoordeling. De sfeer van de discussie moet zijn als die van een spontaan gedaan gewetensonderzoek, niet in de sfeer van een bekentenis voor het gerecht.

Het ligt niet in de bedoeling vreedzame inspecteurs afschrikwekkend voor te stellen, maar ten slotte staat als eerste taak van de inspecteur geschreven: „Algemeen toezicht op het onderwijs: Toezien op naleving van de wettelijke regelingen, besluiten en beschikkingen (Onderwijsverordening 1935). Het uitbrengen van schriftelijk rapport van elke school- of klasse-inspectie".

Op de tweede plaats komt pas wat voor een positief hanteren van leerkrachten de bloei van het onderwijs bevorderen."

Het overleg dat na de observatie met deze methode gevoerd moet worden dient zo uitgebreid te zijn, dat het onmogelijk binnen het kader van een inspectiebezoek gevoerd kan worden.

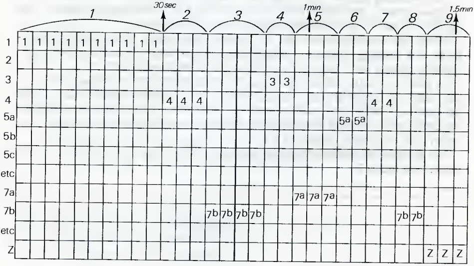
Voor de leerkrachten zelf is kennis van deze observatiemethode toch van belang. Daarom zullen we trachten in kort bestek een overzicht te geven van de opzet van deze observatiemethode.

In de onderwijsrelatie zijn verschillende factoren te onderscheiden. Een van de belangrijkste is de mondelinge relatie tussen leerkracht en leerling. Met het systeem van de Amerikaan Flanders tracht men nu deze mondelinge interactie te analyseren. (Verbale Interactie Categorieën Systeem, afgekort V.I.C.S.).

De gehele mondeléinge les kan men onderbrengen in 17 categorieën (zie tabel 1).

	1	2	3	4	5a	5b	5c	6a	6b	6c	7b	7b	8	9	10	11	Z	%
1	9x			1x														
2																		
3			1x								1x							
4				3x								2x						
5a				1x														
5b																		
5c					1x													
6a																		
6b																		
6c																		
7a					1x						2x							
7b			1x									4x					1x	
8																		
9																		
10																		
11																		
Z																	2x	
tot.	9	0	2	5	2	0	0	0	0	0	3	6	0	0	0	0	3	30

Nu is het de bedoeling dat de observator iedere drie seconden het desbetreffende nummer van een categorie noteert. Als men 10 minuten observeert heeft men dus ±200 nummers genoeerd. Het is het meest gebruikelijke om deze nummers te noteren in een tijdlijndiagram. In dit diagram vult men iedere 3 seconden een hokje in. De regel (verticaal) wordt bepaald door het nummer van de betrokken categorie volgens tabel 1.

Het bovenstaande diagram zou een verslag kunnen zijn van de volgende lessituatie:

1. De leerkracht geeft informatie (30 seconden lang)
2. De leerkracht stelt een ruime vraag (12 sec.)
3. Een leerling geeft een antwoord (12 sec.)
4. De leerkracht stelt een toegespitste vraag (6 sec.)
5. Een leerling geeft een voorspelbaar goed antwoord (9 sec.)
6. De leerkracht maakt een complimentje (6 sec.)
7. De leerkracht stelt een ruime vraag (6 sec.)
8. De leerling geeft een lachwekkend antwoord (6 sec.)
9. De klas brult van het lachen (9 sec.).

Al de moeite die men zich nu getroost heeft om bovenstaande te lezen, was nog maar voor een observatie van 1¼ minuut.

In het lesgedrag zien wij nu de volgende schakels:

1—1	1 —4	3 —7	7b—z
1—1	4 —4	7a—7a	z —z
1—1	4 —4	7a—7a	z —z
1—1	4 —7b	7a—5a	
1—1	7b—7b	5a—5a	
1—1	7b—7b	5a—4	
1—1	7b—7b	4 —4	
1—1	7b—3	4 —7b	
1—1	3 —3	7b—7b	

Nn kan men deze schakels tellen en het aantal malen dat een schakel voorkomt in een les aantekenen in een matrijs (Zie tabel 3).

Wie alles tot nu toe heeft gevolgd zal ook tot de conclusie komen dat het een ingewikkeld systeem is om te hanteren. Wie bepaalt nu welke matrijs een „mooie matrijs" is? Deze beoordeling zal subjectief kunnen zijn, terwijl wij juist dachten een objectieve toets te hanteren.

Dan komen wij weer terug bij de gedachte die reeds eerder geuit werd, a als toets goed te gebruiken vooral bij scholing en bijscholing van leerkrachten, als beoordelingsmethode „an Sich" ongeschikt.

G. Sertons ■

VERBALE INTERACTIE CATEGORIEËN SYSTEEM (VICS))

De leerkracht spreekt

neemt initiatief

1. Geeft informatie of mening: het weergeven van inhoudelijke gegevens, van eigen ideeën, het geven van verklaring of richting; het stellen van rhetorische vragen. Het kan zowel een uitvoerig betoog als een korte mededeling betreffen.
2. Geeft aanwijzingen: verzoekt de leerling een bepaalde handeling te verrichten; geeft orders; beveelt.
3. Stelt toegespitste vragen: stelt korte geheugen vragen; stelt vragen die slechts een antwoord van één of twee woorden vereisen; vragen, waarop het antwoord voorspeld kan worden.
4. Stelt ruime vragen: stelt betrekkelijk open vragen, waarop het antwoord niet te voorspelen is, omdat aan de leerling een grote vrijheid wordt gelaten m.b.t. zijn reactie; vragen die een beroep doen op het denken. De antwoorden op deze vragen zullen veelal langer zijn dan die van categorie 3.

reageert

5a. Accepteert ideeën: moedigt aan, weerspiegelt, verduidelijkt of prijst de ideeën van de leerlingen. Vat ze samen of levert er commentaar op zonder ze te verwerpen.

5b. Accepteert het gedrag: reageert op een manier, waardoor het gedrag van de leerling wordt goedgekeurd, aanvaard of geprezen.

5c. Accepteert de gevoelens: reageert op de gevoelens, die door de leerling tot uiting worden gebracht, door deze te aanvaarden, te weerspiegelen of aan te moedigen.

6a. Verwerpt ideeën: bekriticeert, negeert de ideeën van de leerlingen of gaat er tegen in.

6b. Verwerpt gedrag: oefent kritiek uit op het gedrag van de leerling of ontmoedigd deze. De bedoeling is een eind te maken aan ongewenst gedrag. Of een verbale uiting tot deze categorie behoort blijkt vaak uit de toon warop iets gezegd wordt en uit het effect dat dit heeft op de leerling.

6c. Verwerpt gevoelens: negeert, ontmoedigt of verwerpt de uitdrukkind van de gevoelens van de leerlingen.

De leerling spreekt

reageert

7a. Antwoordt de leerkracht voorspelbaar: Gewoonlijk betrekkelijk korte antwoorden, die meestal volgen op categorie 3. Ze kunnen ook volgen op categorie 2.

7b. Antwoordt de leerkracht onvoorspelbaar: Antwoorden die gewoonlijk volgen op categorie 4. Deze antwoorden berusten niet louter op het geheugen.

8. Antwoordt een andere leerling: Antwoorden die volgen op een vraag van een andere leerling in een gesprek tussen leerlingen.

neemt initiatief

9. Spreekt tot de leerkracht: Verbale uitingen die de leerling tot de leerkracht richt, zonder dat daarom werd gevraagd.
10. Spreekt tot een andere leerling: Verbale uitingen, die een leerling tot een andere leerling richt en waarom niet is verzocht.

Rest Categorieën

11. Stilte: Pauzen of korte periodes van stilte tijdens het onderwijsleergesprek.

Z Verwarring: Aanzienlijk rumoer, waardoor de geplande activiteiten worden gestoord.

(Uit Pegagogische Studiën, jrg. 48 Nr. 5. "Interactie-analyse en de vorming van leerkrachten. M. J. C. Mommers).